

3. EKONOMICKÝ VÝVOJ

Makroekonomika

V roce 2014 proběhla mimořádná revize národních účtů ČR. Revidovány byly všechny dříve publikované údaje za roky 1995–2012. Mimořádná revize údajů souvisela s přechodem na revidovaný evropský standard národních účtů ESA 2010. V návaznosti na revidované národní účty byla rovněž provedena revize regionálních účtů a zároveň zveřejněny předběžné údaje regionálních účtů za rok 2013.

...vliv revize národních účtů...

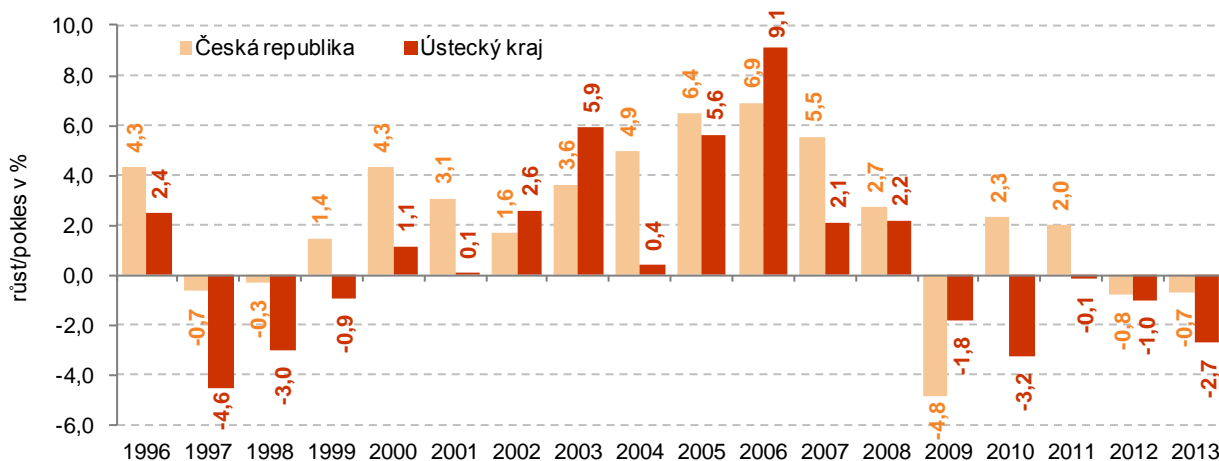
Regionální HDP se v absolutní výši v běžných cenách zvýšil v období 1995–2012 v jednotlivých krajích v průměru od 2,5 % až 7,3 %. Nejvyšší průměrný přírůstek HDP byl zaznamenán ve Středočeském kraji (7,3 %), v Plzeňském (5,3 %), v Hl. m. Praze (5,1 %) a v Libereckém kraji (4,9 %). V Ústeckém kraji dosáhl přírůstek HDP 3,4 %, byl šestý nejnižší mezi krají a byl nižší než průměrný přírůstek v ČR (4,3 %).

... negativní vývoj HDP v posledních pěti letech

...

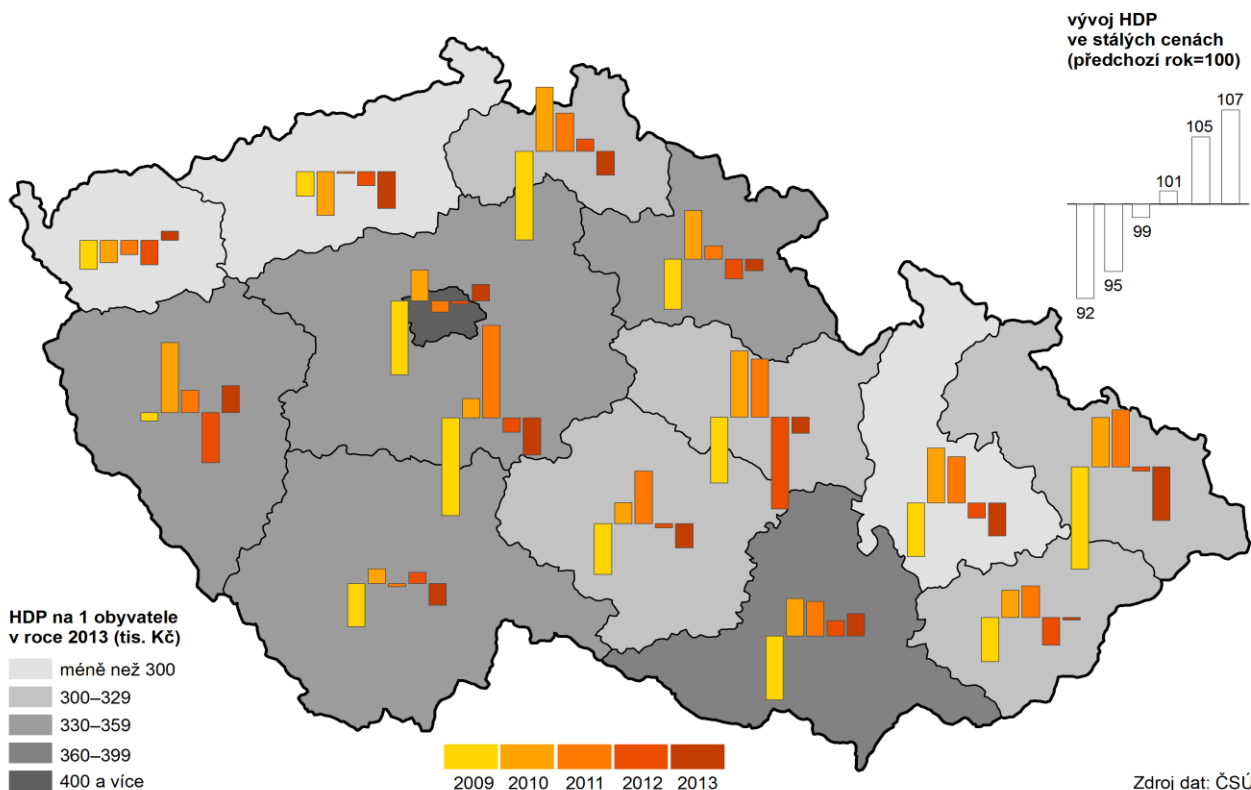
Hrubý domácí produkt (HDP), který na regionální úrovni představuje základní ukazatel produkčního výkonu ekonomiky (ukazatel výroby), zaznamenává podle loňského přepočtu v posledních pěti letech v Ústeckém kraji negativní vývoj, nejvyšší meziroční pokles HDP ve stálých cenách nastal v roce 2010 (-3,2 %), druhý nejvyšší byl v roce 2013 (-2,7 %).

Graf 3.1 Meziroční růst/pokles HDP ve stálých cenách v Ústeckém kraji a ČR

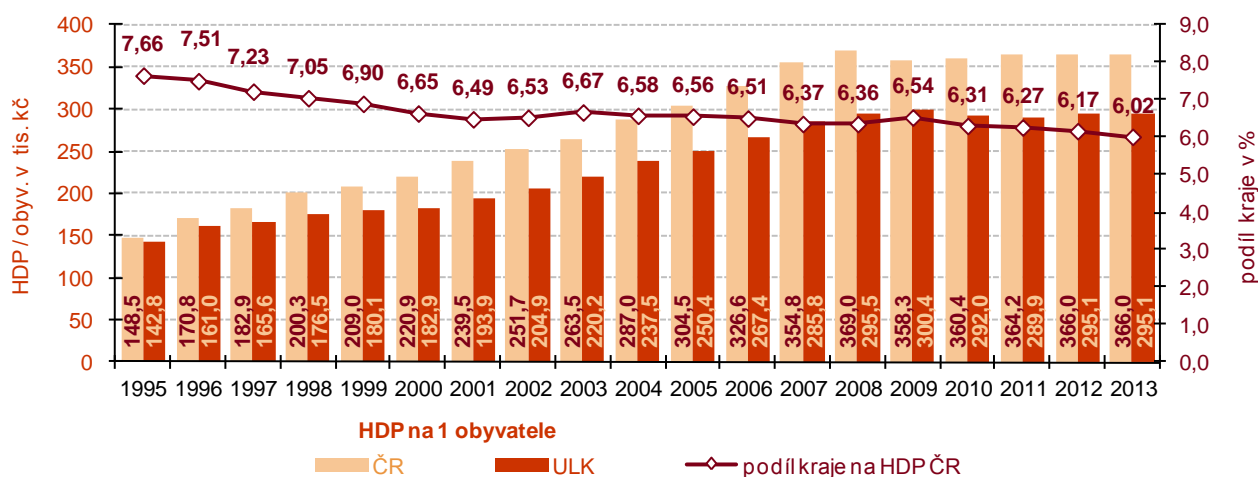
Z následujícího kartogramu je patrné, že pouze v Ústeckém kraji byl ve všech posledních pěti letech (2009–2013) meziroční vývoj HDP ve stálých cenách záporný.

Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2009 až 2013

... podíl kraje na HDP ČR Podíl HDP kraje na tvorbě HDP České republiky zaznamenává následující graf a je z něho patrné, že úloha kraje v rámci republiky se postupně snižovala a v roce 2013 se na tvorbě HDP ČR kraj podílel 6 %, tento podíl byl nejnižší od roku 1995. V mezikrajovém srovnání zůstává Ústecký kraj i nadále pátý nejvyšší.

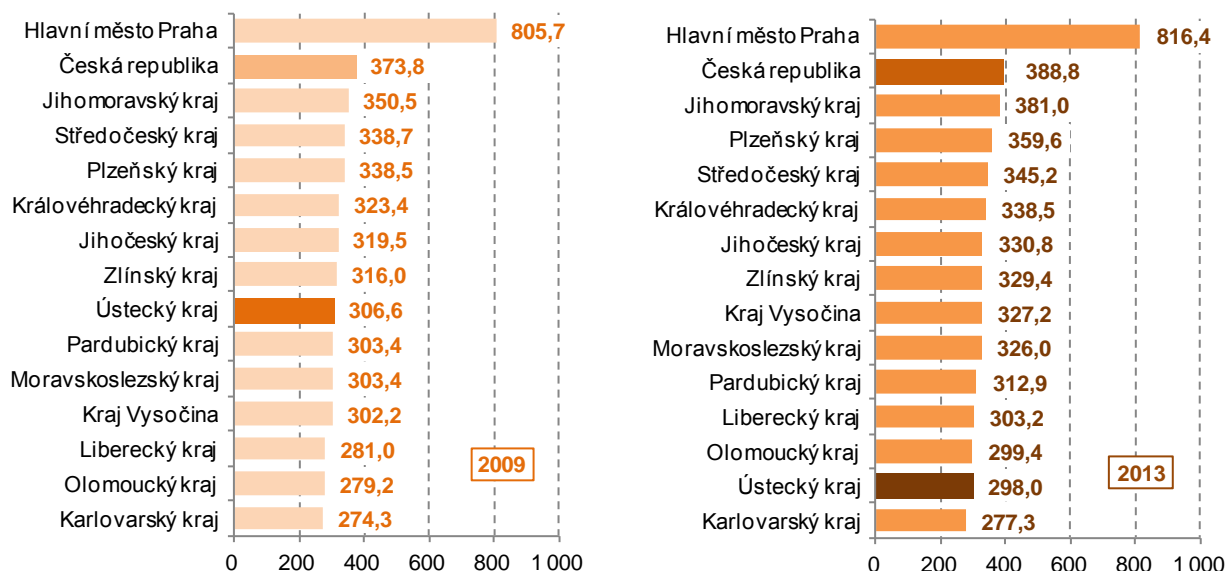
Graf 3.2 Hrubý domácí produkt v Ústeckém kraji (běžné ceny)

**HDP na obyvatele dlouhodobě pod republikovou úrovní...
...zhoršení pozice kraje.**

HDP v přepočtu na 1 obyvatele kraje dosáhl v roce 2013 hodnoty 298 tisíc Kč. Meziročně rostl až do roku 2009, v roce 2010 a rovněž v posledních dvou letech došlo k meziročnímu poklesu, což se promítlo i v postavení kraje v mezikrajovém srovnání. Zatímco v roce 1995 zaujímal Ústecký kraj třetí nejvyšší příčku, v roce 2009 byl osmý a v dalších letech se jeho pozice ještě zhoršila. V roce 2012 zaujímal jedenáctou pozici a v roce 2013 se posunul až na pozici třináctou. Zatímco HDP na 1 obyvatele byl v Ústeckém kraji oproti ČR v roce 1995 nižší pouze o 4,2 %, v roce 2013 jeho výše činila již pouze 76,7 % hodnoty ČR.

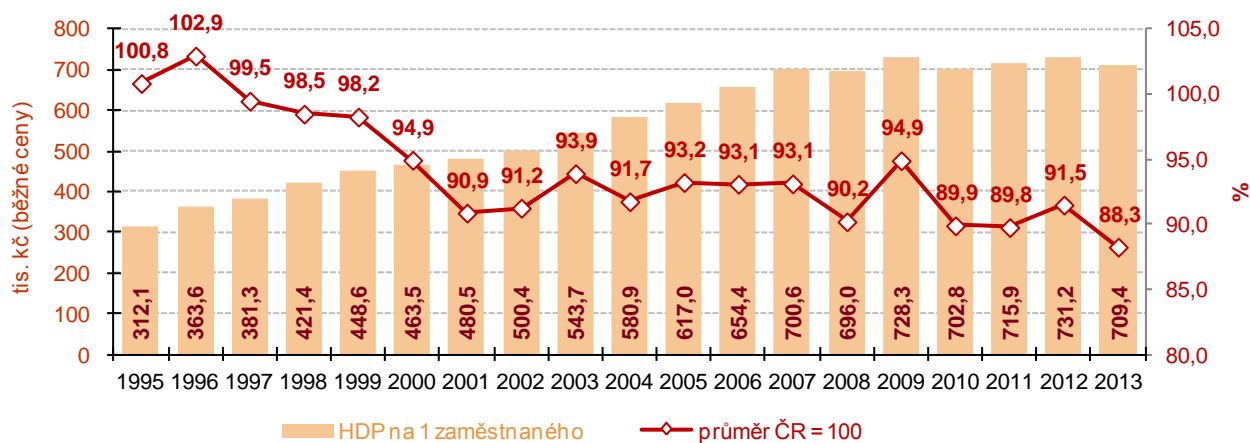
Graf 3.3 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele podle krajů v letech 2009 a 2013 (v tis. Kč, běžné ceny)

Vliv zaměstnanosti na produktivitu práce.

Výkonnost (produktivita) regionu, počítaná jako podíl **HDP na 1 zaměstnaného** (podle místa pracoviště vč. sebezaměstnaných), se v posledním roce proti roku 2012 snížila, a to o 3 %. K meziročnímu poklesu došlo rovněž mezi roky 2010 a 2009 (o 3,5 %), v ostatních letech zaznamenala meziroční růst. V obou letech (2010 a 2013) se na poklesu výkonnosti podílel jak meziroční pokles HDP v běžných cenách (o 2,6 % v roce 2010 a o 1,5 % v roce 2013), tak meziroční nárůst počtu zaměstnaných (o 0,9, resp. o 1,5 %). Uvedený vývoj ovlivnil i pořadí kraje v mezikrajovém srovnání. Zatímco v roce 2009 byla výkonnost Ústeckého kraje čtvrtá nejvyšší, v roce 2013 byla pátá nejnižší.

Graf 3.4 Regionální HDP na zaměstnaného v Ústeckém kraji (běžné ceny)

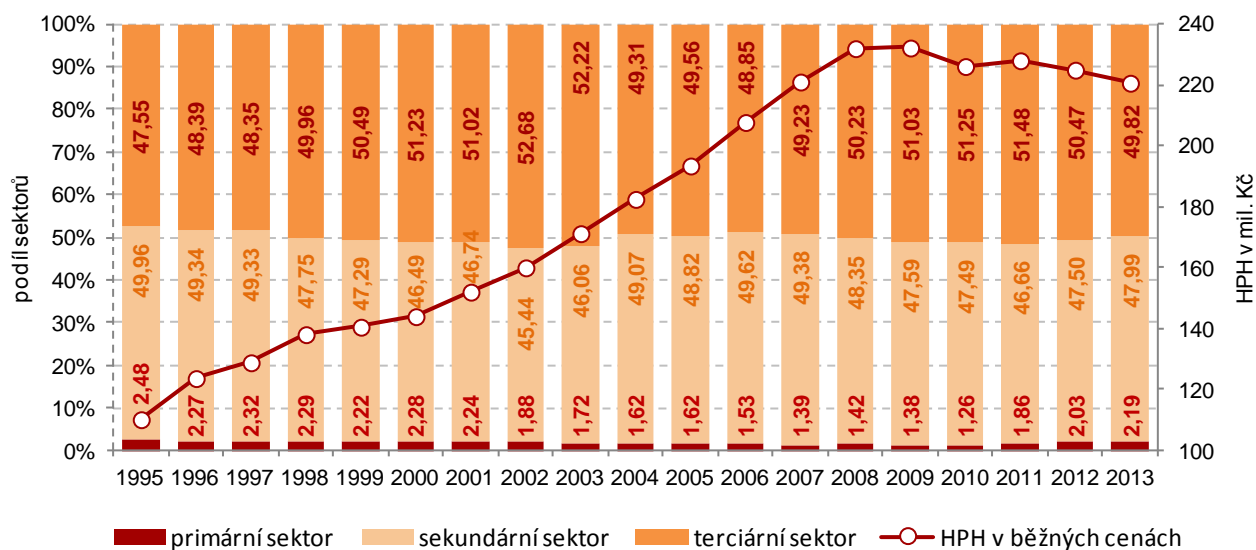

HPH v roce 2013 meziročně poklesla o 1,9 % ...

Na negativním vývoji HDP v posledním roce se největší měrou podílel vývoj **hrubé přidané hodnoty (HPH)**⁷ v odvětví stavebnictví (index 2013/2012 byl 87,1 %), dále v odvětví informační a komunikační činnosti (index 89,9 %), v odvětví obchodu, dopravy, ubytování a pohostinství (index 93,1 %) a v profesní, vědecké, technické a administrativní činnosti (95 %), mírný pokles zaznamenalo i odvětví veřejné správy, vzdělání, zdravotní a sociální péče (index 99,3 %).

⁷ Ukazatel, který vyjadřuje rozdíl mezi celkovou produkcí a mezispotřebou jednotlivých odvětví v daném regionu.

Graf 3.5 Hrubá přidaná hodnota v Ústeckém kraji (běžné ceny)

... podíl primárního sektoru od roku 2011 postupně roste ...

V sektorové skladbě ekonomiky dlouhodobě **klesal** (až do roku 2010) podíl **primárního** sektoru, a to jak v Ústeckém kraji, tak i v rámci ČR. Od roku 2011 se jeho podíl postupně meziročně zvyšoval a v roce 2013 zaujímal v Ústeckém kraji 2,19 % HPH kraje. Obdobný vývoj zaznamenáváme téměř ve všech krajích republiky, s výjimkou Středočeského, Karlovarského a Libereckého kraje, kde k meziročnímu růstu došlo již o rok dříve. Podíl primárního sektoru v kraji byl o 0,4 p.b. nižší než v celé ČR.

Zastoupení **sekundárního** a **terciárního** sektoru se v kraji dlouhodobě pohybuje na 49–50 % hrubé přidané hodnoty a v průběhu let se **měnilo** jen **nepatrně**. Na **sekundární** sektor připadalo v roce 2013 celkem 48 % HPH kraje, proti celorepublikové úrovni byl podíl o 11,3 p.b. vyšší. **Terciární** sektor se v roce 2013 podílel na HPH kraje 49,8 % a v porovnání s průměrem republiky byl téměř o 11 p.b. nižší.

Tvorba hrubého fixního kapitálu na obyvatele v kraji byla ve všech letech pod republikovým průměrem ...

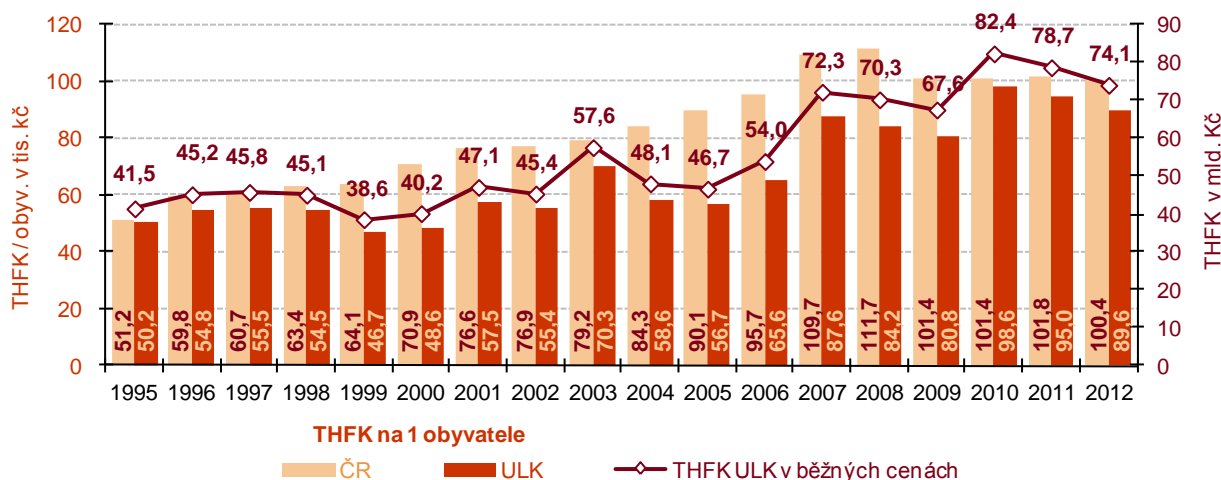
Vývoj investiční aktivity v regionálním členění (např. nové investice, rekonstrukce, modernizace, nákupy) představuje **tvorba hrubého fixního kapitálu** (THFK), která dosáhla **nejvyšší** hodnoty **v roce 2010**, a to jak absolutně (82 405 mil. Kč), tak na 1 obyvatele kraje (98 595 Kč). V tomto roce se THFK na obyvatele Ústeckého kraje zařadilo na třetí nejvyšší příčku mezi kraji, zatímco v roce 2009 zaujímal kraj až sedmou příčku a v letech 2011 a 2012 čtvrtou nejvyšší příčku. Ve všech letech byla hodnota regionálního THFK na obyvatele pod republikovým průměrem.

V roce 2012 dosáhl celkový objem THFK v běžných cenách 74 102 mil. Kč a na celkové tvorbě hrubého fixního kapitálu České republiky se podílel 7 %. V mezikrajovém srovnání je dlouhodobě **pátý nejvyšší**.

Nejvyšší míra investování v kraji byla v roce 2010.

Nejvyšší míra investování v období let 2009 až 2012 v Ústeckém kraji proběhla **v roce 2010**, kdy do tvorby hrubého fixního kapitálu (THFK) směřovalo **33 % HDP kraje**, ve dvou následujících letech se tento podíl snížil na 31,2, resp. 29,7 %. Míra investování v kraji byla v posledních třech letech vyšší než republiková úroveň.

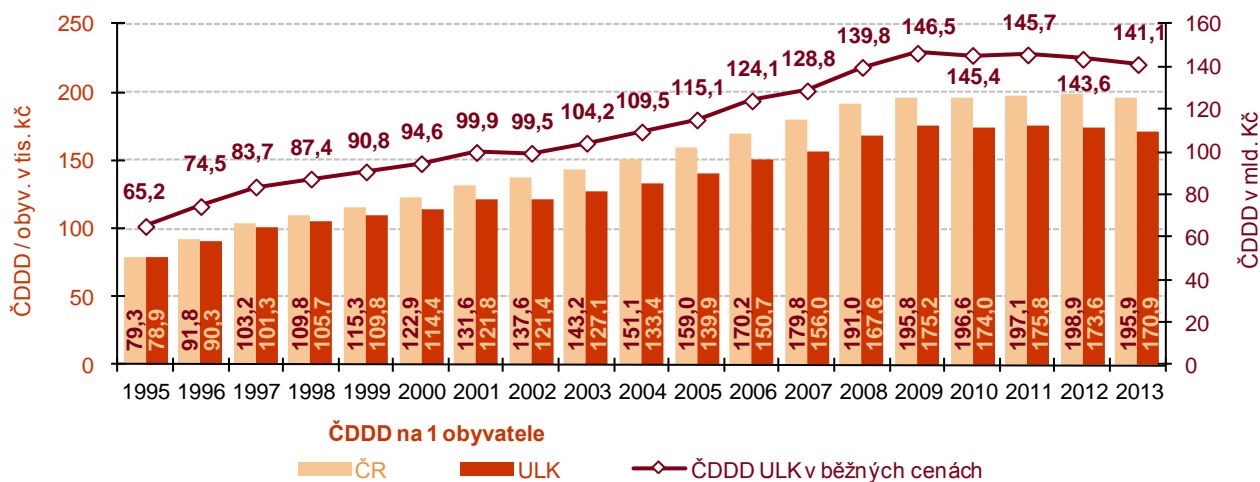
Graf 3.6 Tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK) v Ústeckém kraji (běžné ceny)

... relativní důchod obyvatele kraje až o 25 tis. Kč nižší než republikový průměr...

Nejvyšší čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD), ukazatel, který je využíván pro hodnocení úrovně materiálního bohatství domácností daného území, připadl za posledních pět let jak v absolutní výši, tak v přepočtu na 1 obyvatele na rok 2009. Celkový objem ČDDD dosáhl v tomto roce 146 473 mil. Kč, v přepočtu na obyvatele tak připadlo 175 180 Kč, přesto i v tomto roce zaujímal relativní důchod obyvatel kraje poslední příčku mezi kraji stejně jako v následujících letech. Výjimkou byl pouze rok 2010, kdy se kraj umístil jako předposlední. V porovnání s republikovým průměrem, kdy ČDDD na obyvatele v letech 2009–2013 dosahoval hodnot 196 až 199 tis. Kč, byl relativní důchod obyvatele Ústeckého kraje o 21 až 25 tis. Kč nižší.

Graf 3.7 Čistý disponibilní důchod (ČDDD) v Ústeckém kraji (běžné ceny)

Věda a výzkum

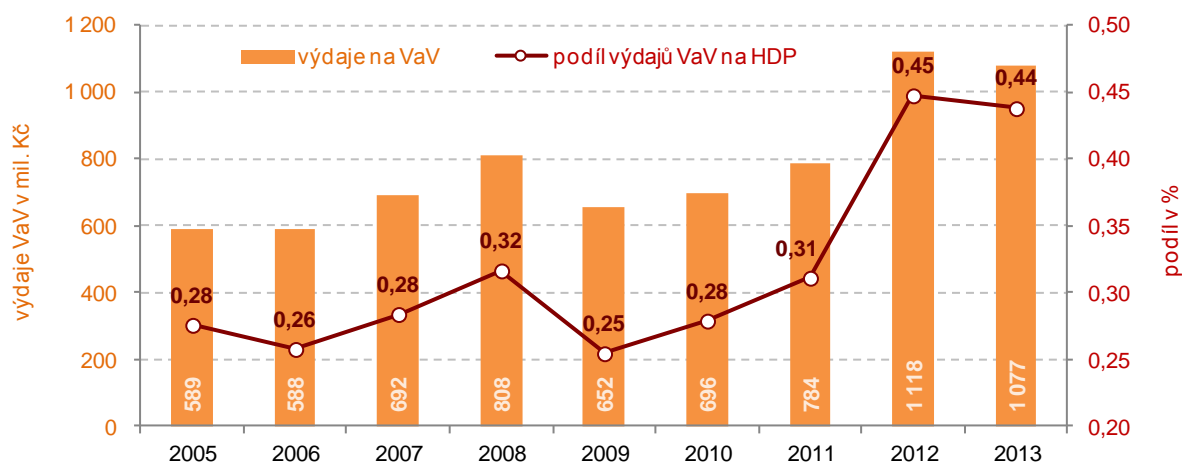
Nárůst celkových výdajů i počtu zaměstnanců.

Investice do vědy a výzkumu patří k důležitým faktorům zvyšování produktivity, zaměstnanosti, zajištění ekonomické konkurenceschopnosti, udržitelného rozvoje a sociální soudržnosti. Celkové **výdaje na výzkum a vývoj (VaV)** v Ústeckém kraji dosáhly **v roce 2013** částky 1,1 mld. Kč a **byly druhé nejvyšší** (po roce 2012) **od roku 2001**. Podíl na objemu výdajů v ČR činil 1,4 %. Podíl výdajů VaV na HDP v kraji dosáhl nejnižší hodnoty v roce 2009 a v dalších letech se postupně zvyšoval až do roku 2012, v posledním sledovaném roce jsme opět zaznamenali mírný pokles.

V oblasti VaV pracovalo v kraji v roce 2013 celkem 1 048 zaměstnanců (přepočtený počet na plně zaměstnané), meziročně se jejich počet zvýšil o 1,1 %. Z celkového počtu zaměstnanců bylo 465 výzkumných pracovníků

(nárůst o 1,6 %). Mzdové náklady se na celkovém objemu prostředků na vývoj a výzkum v kraji podílely od 40,6 % v roce 2013 až po 46,7 % v roce 2010. Celkový objem mzdových prostředků se meziročně snížil o 8,7 % a v roce 2013 dosáhl hodnoty 437 mil. Kč.

Graf 3.8 Výdaje na výzkum a vývoj v Ústeckém kraji

Financování VaV zajišťuje převážně podnikatelský sektor.

Nejdůležitějším zdrojem financování výzkumných a vývojových činností v kraji je dlouhodobě podnikatelský sektor. V roce 2013 poskytli podnikatelé z ČR částku 591 mil. Kč, tj. 54,9 % celkových výdajů. Druhým nejvýznamnějším poskytovatelem finančních prostředků byl vládní sektor (veřejné zdroje). Z veřejných rozpočtů byla poskytnuta částka 275 mil. Kč, tj. 25,6 % z celkových výdajů. Proti roku 2012 se v roce 2013 o 13,3 % zvýšila částka poskytnutá ze zahraničních zdrojů. Do vědy a výzkumu přibyla ze zahraničí částka 207 mil. Kč, zatímco v roce 2012 to bylo 182 mil. Kč.

Informační technologie Vybavení počítačem se neustále zvyšuje, přesto je v kraji nejnižší mezi kraji.

Jak vyplývá ze šetření o využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech⁸, podíl domácností vybavených osobním počítačem rok od roku stoupá. Zatímco v roce 2009 bylo v Ústeckém kraji vybaveno počítačem 46,6 % domácností, v roce 2013 činil tento podíl již 61,9 %. Republikový průměr byl však o 7,4 p.b. vyšší. V mezikrajovém srovnání je vybavenost domácností osobním počítačem v kraji nejnižší ze všech. Stejně postavení v rámci krajů má Ústecký kraj z pohledu domácností majících připojení na internet. V roce 2013 využívalo v kraji 61,9 % domácností připojení k internetu, proti roku 2009 se tento podíl o více než dvě pětiny zvýšil. Republikový průměr v roce 2013 byl o 6,3 p.b. vyšší.

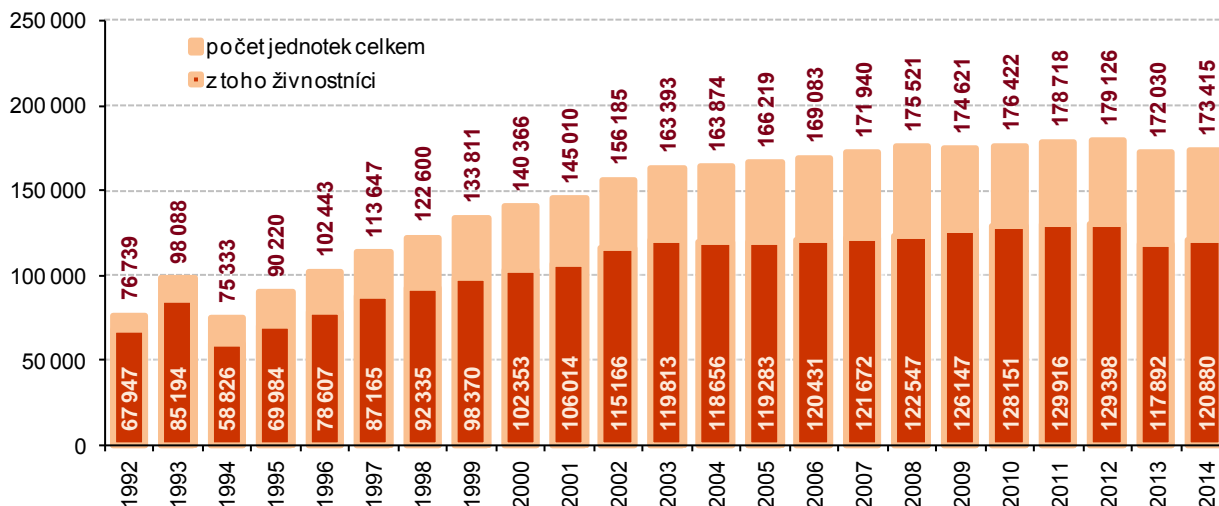
Od roku 2013 zpřesnění dat dle ROS...údaje nejsou plně srovnatelné s předchozím obdobím.

Ke konci roku 2014 bylo v kraji registrováno více než **173 tisíc ekonomických subjektů** se sídlem v Ústeckém kraji, z toho téměř polovinu (83 107) tvořily subjekty se zjištěnou aktivitou, tj. podniků, které vykazují ekonomickou aktivitu podle informací ze statistických zjišťování nebo z administrativních zdrojů.

⁸ Údaje jsou zjišťovány jednou ročně, z důvodu vyšší reprezentativnosti jsou data v regionálním členění publikována ve tříletých klouzavých průměrech (např. údaj roku 2011 je vypočten z dat roku 2010, 2011 a 2012).

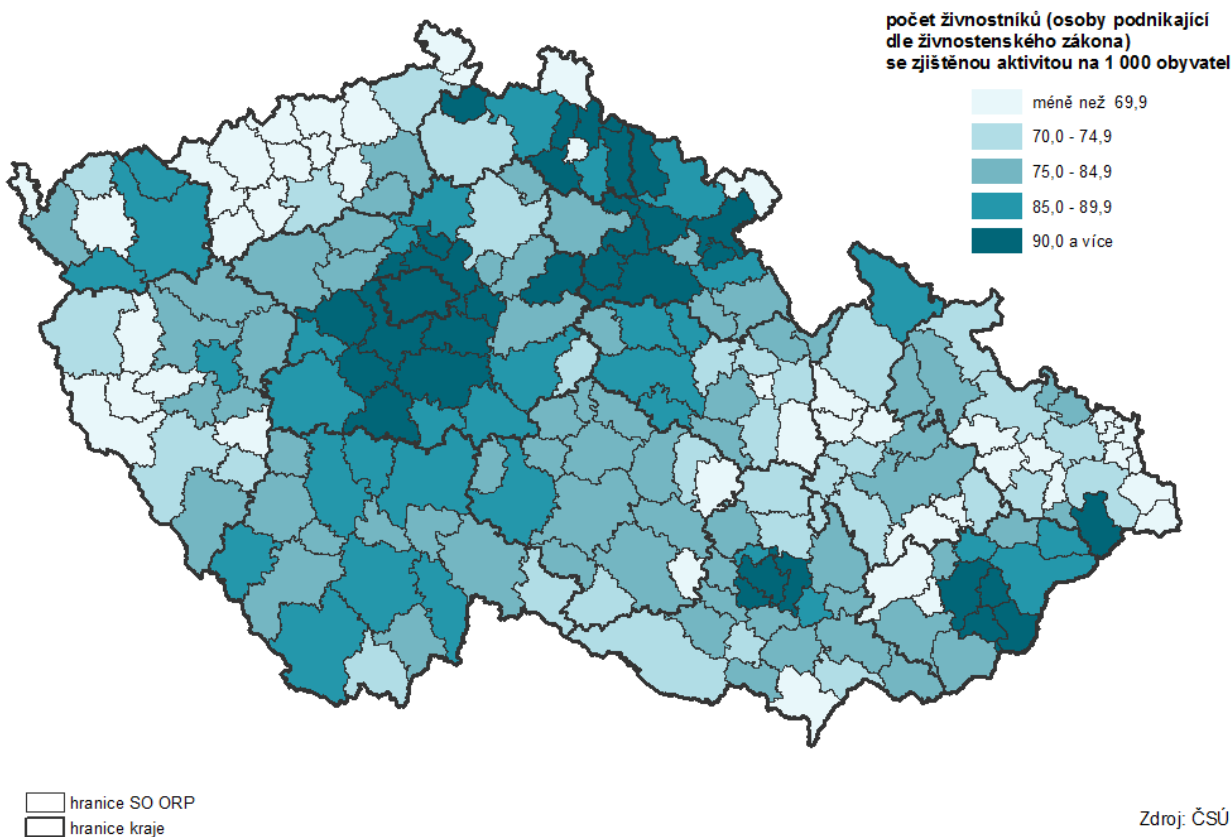
Graf 3.9 Počet ekonomických subjektů v Ústeckém kraji k 31. 12.

Vlivem zpřesnění dat podle Registru osob (ROS) nejsou údaje od roku 2013 plně srovnatelné s předchozími roky

V registru ekonomických subjektů (RES) kraje bylo evidováno ke konci loňského roku 136,1 tisíc fyzických osob (78,5 % z celku) a 37,3 tisíc právnických osob. Mezi fyzickými osobami převažovali živnostníci a ke konci roku 2014 představovali 88,8 % fyzických osob. Mezi právnickými osobami byla téměř polovina (49,2 %) obchodních společností (18,3 tisíc subjektů).

Živnostníci ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2014

Zemědělství

Dlouhodobá převaha rostlinné produkce.

Zemědělská produkce vyjádřená souhrnným zemědělským účtem (SZÚ) v běžných cenách rostla v Ústeckém kraji, stejně jako ve většině krajů téměř ve všech sledovaných letech (od roku 2009 do roku 2013). Výjimkou byl rok 2010, kdy v Ústeckém kraji došlo k poklesu. V následujících letech zemědělská produkce již

opět rostla. Rozhodující vliv na vývoj zemědělské produkce má rostlinná produkce, která v roce 2013 dosáhla v Ústeckém kraji 5 118 mil. Kč v běžných cenách a představovala tři čtvrtiny celkové produkce. Živočišná produkce v Ústeckém kraji zaznamenala meziroční pokles v roce 2010, v následujících letech rostla, v roce 2013 dosáhla hodnoty 1 472 mil. Kč a meziročně vzrostla o 4 %. Zemědělský sektor Ústeckého kraje se na SZÚ ČR podílel za posledních 5 let zhruba 5,2 %, v roce 2009 dosahoval 5,5 %, v následujících třech letech 5,1 % a v roce 2013 dosáhl 5,3 %.

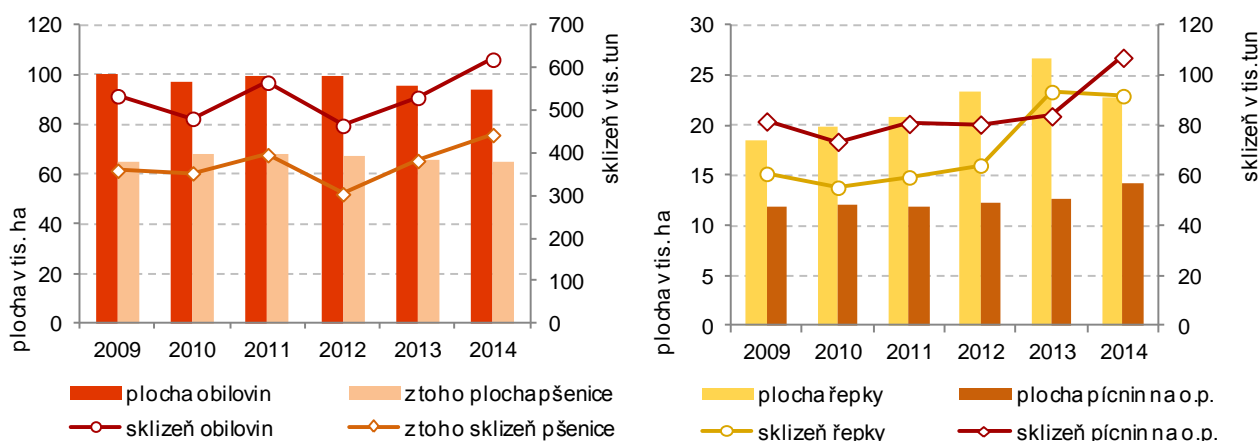
Zemědělská produkce na ha půdy je nejnižší v krajském srovnání.

Objem celkové produkce na 1 hektar obhospodařované půdy dosáhl v roce 2013 v Ústeckém kraji 30,8 tisíc Kč a byl nejvyšší za posledních 5 let, meziročně vzrostl o 7,7 %. Proti průměru ČR byla produkce kraje o 5,6 tisíc nižší. Po celé porovnávané období byla hodnota krajské produkce na hektar půdy třetí nejnižších mezi kraji, po krajích Karlovarském a Libereckém.

Rostlinná výroba

Výměra obhospodařované zemědělské i orné půdy meziročně poklesla - o 0,6 % zemědělská a o 1,4 % orná. V roce 2014 se meziročně zvýšily plochy ozimých obilovin, olejnin a mírně poklesly plochy chmelnic a plodících vinnic.

Graf 3.10 Sklizeň a sklizňové plochy vybraných plodin v Ústeckém kraji

V roce 2014 byla nejvyšší sklizeň obilovin v novodobé historii kraje, druhá nejvyšší sklizeň cukrovky a řepky.

Proti roku 2013 byla úroda

... vyšší u obilovin o 17 % ...

... vyšší u luskovin o 45 % ...

... nižší u řepky téměř o 2 % ...

Produkce většiny zemědělských plodin v roce 2014 zaznamenala v porovnání s předchozím rokem 2013 vyšší úrodu. Stěžejní plodinou ve struktuře pěstovaných plodin jak v České republice, tak ve všech krajích, jsou **obiloviny**. V mezikrajovém srovnání zaujímaly v roce 2014 obiloviny v Ústeckém kraji druhý nejvyšší podíl na celkové osevní ploše (63,9 %), nejvyšší podíl (65,3 %) byl v Jihomoravském kraji. V roce 2014 bylo v Ústeckém kraji sklizeno celkem 619,1 tisíc tun obilovin (včetně kukuřice na zrno a ostatních obilovin). V porovnání s předchozím rokem to znamenalo nárůst o 16,9 % (o 89,4 tis. tun zrna), a to výhradně zásluhou vyšších hektarových výnosů (o 18,5 %). Z jednoho hektaru bylo sklizeno 6,58 tuny zrna, tj. o 1,03 tuny více než v roce 2013.

Proti úrovni předchozího roku byla v roce 2014 v Ústeckém kraji téměř o 45 % vyšší produkce **luskovin**, což bylo ovlivněno jak nárůstem ploch, tak výnosů. V loňském roce bylo v kraji na výměře 1 371 hektarů (nárůst o 185 ha, o 15,6 %) vypěstováno celkem 4 212 tun luskovin (o 1 300 tun, o 44,7 % více než v roce 2013). Z jednoho hektaru bylo sklizeno 3,07 tuny zrna (meziroční nárůst o 0,62 t/ha, tj. 25,2 %). Loňský dosažený výnos byl třetí nejvyšší od roku 2000.

Plochy **řepky** meziročně poklesly o 3,8 tis. hektarů, tj. o 14,2 %, v důsledku toho byla celková sklizeň ve výši 91,8 tis. tun proti roku 2013 nižší o 1,6 tis. tun (o 1,7 %), přesto byla druhá nejvyšší od vzniku kraje. Výraznější propad úrody zmírnil vyšší výnos řepkového semene, z jednoho hektaru bylo sklizeno v průměru 4,02 tuny, což představovalo navýšení o 0,51 tuny na hektar, tj. o 14,5 %. Dosažený výnos v roce 2014 byl nejvyšší od roku 2000.

**... vyšší o 28 % u píce
na orné půdě ...**

Sklizňová plocha **píce na orné půdě** se v Ústeckém kraji v roce 2014 zvýšila o 13 % (o 1 636 ha) a dosáhla 14 198 hektarů. Meziročně vzrostl i výnos sena z hektaru ze všech sečí o 13,2 %, z jednoho hektaru tak bylo sklizeno 7,54 tuny sena, výnos byl nejvyšší od roku 2000. Celková sklizeň byla proti předchozímu roku vyšší o 23,4 tis. tun, tj. o 27,9 % a dosáhla výše 107,1 tis. tun.

**... vyšší o 6 % u
sklizeného sena z luk a
pastvin...**

Plocha **trvalých luk a pastvin**, uváděná ve skutečném rozsahu provedené sklizně a zahrnující sklizené i spásané plochy, ve výši 61,2 tis. hektarů zaznamenala stejně jako v předchozích letech meziroční nárůst (o 1 007 ha, tj. o 1,7 %), byla třetí nejvyšší od roku 2000. Příznivé klimatické podmínky se projevily vyšším dosaženým výnosem 3,77 t/ha, proti předchozímu roku dosáhlo navýšení 4,1 %, tj. 0,15 t/ha. Celkem bylo ve všech sečích sklizeno 231 tis. tun sena, což bylo o 5,8 %, tj. o 12,7 tis. tun hmoty (přepočtené na suchou píci) více než v roce 2013. Objem produkce sena i dosažený hektarový výnos byly nejvyšší od roku 2000.

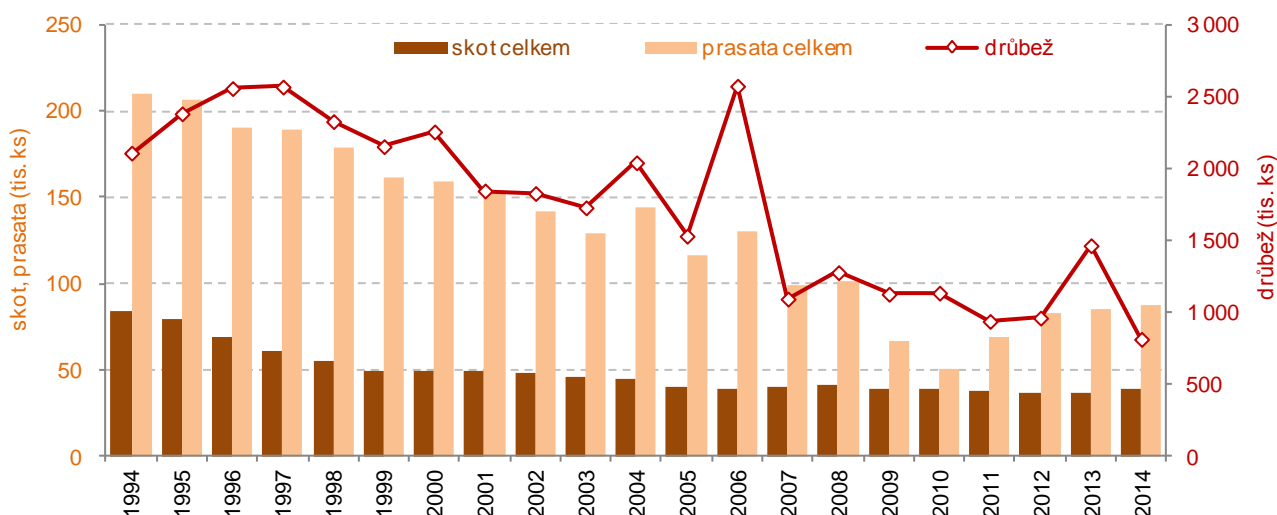
**... vyšší zhruba o 19 %
u chmele...**

Na území Ústeckého kraje se nachází více než 56 % ploch plodících chmelnic České republiky. Produkce „zeleného zlata“ byla v roce 2014 o 18,6 % vyšší než v roce předcházejícím, což bylo kromě nárůstu ploch rovněž ovlivněno více než 16% navýšením výnosu. Celkem bylo v kraji sklizeno 3,4 tis. tun **chmele** (téměř 55 % republikové produkce), což je o 534 tun více než v roce 2013. Dosažený výnos 1,37 tuny z jednoho hektaru byl o 0,19 t/ha vyšší než v roce 2013 a byl druhý nejvyšší (po roce 2010) od roku 2000.

**Živočišná výroba
Zlepšení situace
u prasat.**

V Ústeckém kraji se v roce 2014, stejně jako ve většině krajů, **zvýšily stavy skotu**, v kraji se jejich stavy zvýšily o 6,9 %, tj. o více než 2,5 tisíce kusů. V kraji nadále pokračoval pozitivní vývoj u **prasat**, kde po poklesu stavů v letech 2009 a 2010 se v dalších třech letech počty zvyšovaly až na loňských více než 86,9 tisíc kusů, tj. meziroční nárůst 1,8 %. Stavy drůbeže poklesly na 55,5 % stavů roku 2013. Za posledních deset let se o více než polovinu zvýšily stavy ovcí a více než zdvojnásobily stavy koní.

Graf 3.11 Stavy skotu, prasat a drůbeže v Ústeckém kraji

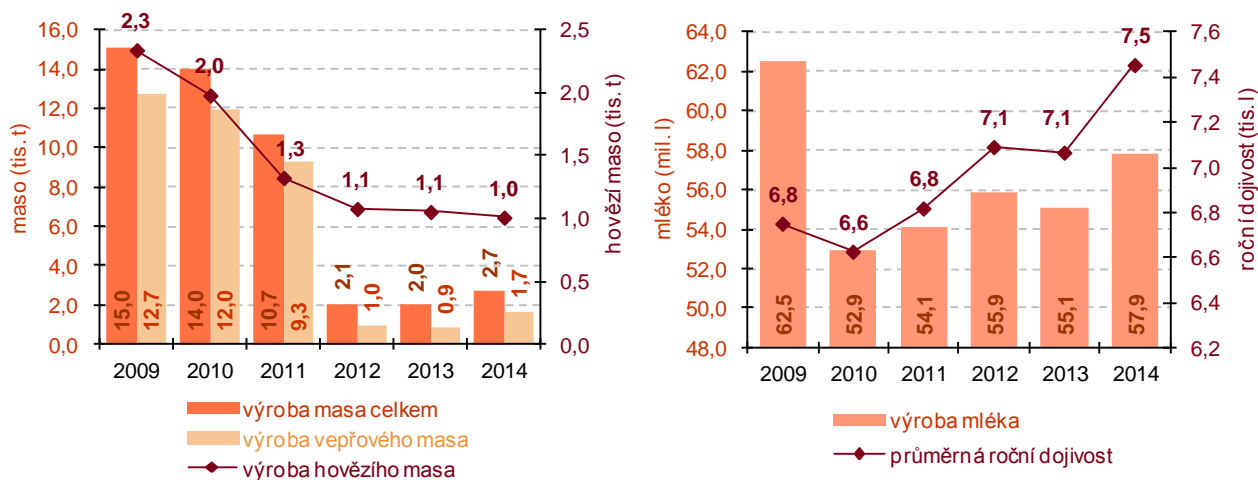

**Výroba masa i mléka
nižší než v roce 2009.**

Produkce živočišné výroby v Ústeckém kraji byla v porovnání s rokem 2009 nižší jak u masa, tak i u mléka. Výrazný pokles výroby vepřového masa v porážkových provozech Ústeckého kraje byl v letech 2012 a 2013 způsoben přesídlením zpracovatelské firmy s dominantním podílem na ústeckém trhu do jiného kraje. Dá se předpokládat, že produkce masa se v kraji výrazně nemění, změnilo se pouze místo porážek. V porovnání s rokem 2013 se produkce vepřového masa zvýšila, a to o 86 %. Pokles produkce mléka v porovnání s rokem 2009 o 7,4 % byl ovlivněn snížením stavů krav o 1,9 % (o 302 dojnic). Srovnání posledních dvou let je

podstatně příznivější – stavy krav se rozšířily o 550 kusů (o 3,7 %) a zvýšila se roční dojivost o 388,7 litrů (o 5,5 %) na dojnici. Produkce mléka tak byla meziročně vyšší o 5,1 %, tj. o 2,8 tis. litrů.

Graf 3.12 Produkce masa a mléka v Ústeckém kraji

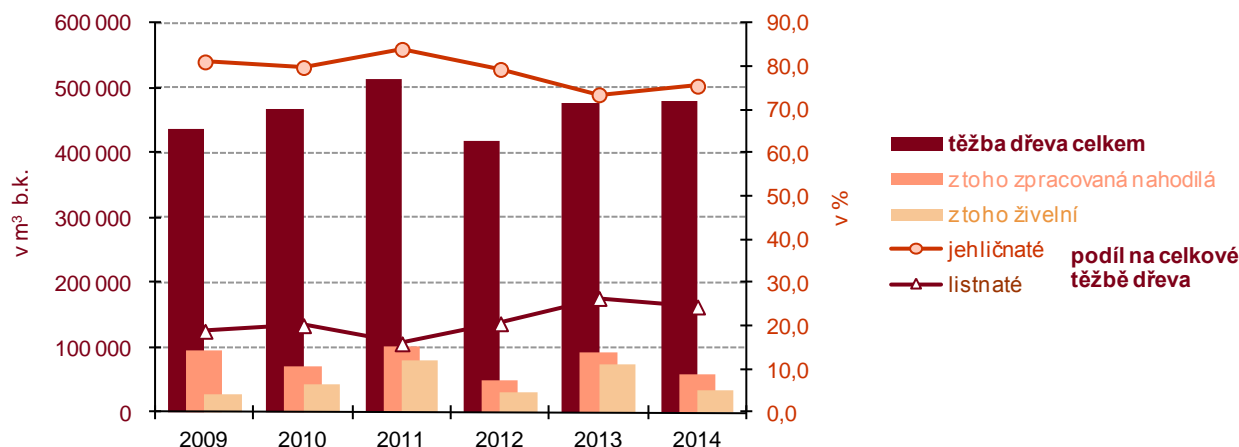
Lesnictví

Postupný růst lesních ploch.

Dlouhodobým pozitivním jevem v Ústeckém kraji je postupné rozšiřování lesních porostů. **Od roku 2009 se rozloha lesa v kraji zvýšila téměř o 2,2 tisíce hektarů** a její podíl na celkové výměře kraje představuje 30,4 %, podíl lesů Ústeckého kraje je však 3,4 p.b. pod celorepublikovým průměrem. Pozitivní trend potvrzuje i zvyšování ploch zalesnění, v roce 2014 bylo zalesněno 1 575 ha (s více než 61 % převahou jehličnanů). V porovnání s rokem 2009 se výměra zalesňovaných ploch v kraji zvýšila v posledním roce o 8 %.

V roce 2014 se v Ústeckém kraji vytěžilo téměř 480 tisíc m³ dřeva a z toho více než tři čtvrtiny tvořily jehličnaté stromy. Proti roku 2009 se celkový objem těžby zvýšil o 9,5 %.

Graf 3.13 Těžba dřeva v Ústeckém kraji

Průmysl

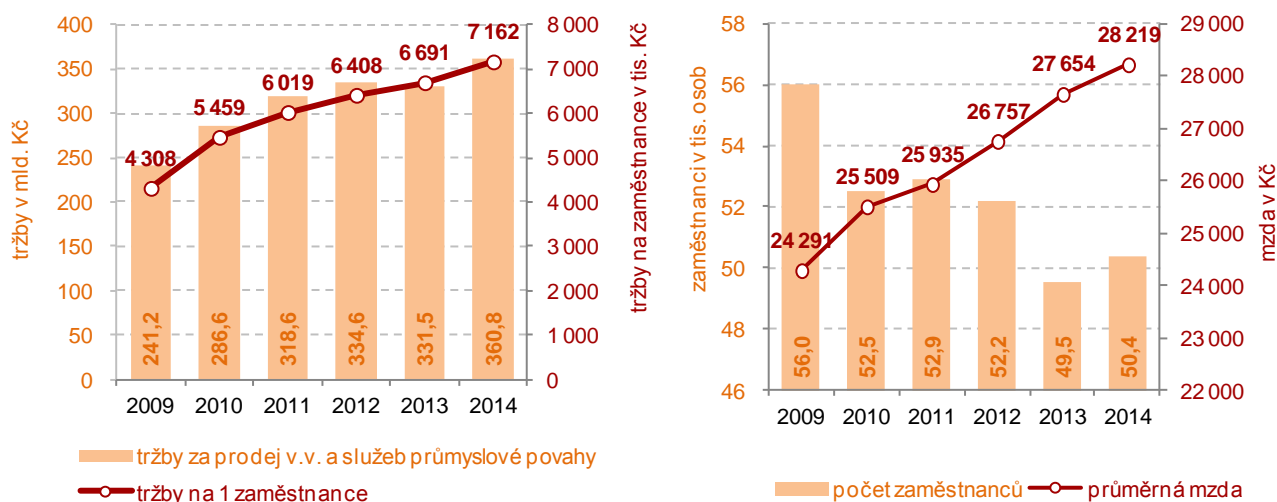
Tržby velkých průmyslových podniků rostly.

Průmysl v Ústeckém kraji byl stejně jako celá Česká republika zasažen v prvních dvou porovnávaných letech ekonomickým zpomalením. Od roku 2010 se trend vývoje obrátil, průmyslová výroba zaznamenala oživení, tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (v běžných cenách) ve velkých podnicích sídlících v Ústeckém kraji⁹ se začaly postupně zvyšovat. K mírnému meziročnímu poklesu, o téměř 3 mld. Kč (o 0,9 %), došlo v roce 2013, když objem tržeb dosáhl zhruba 332 mld. Kč. Situace se zlepšila **v roce 2014, kdy došlo k meziročnímu**

⁹ Podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

navýšení o 8,9 %, objem tržeb dosáhl 360,8 mld. Kč. Na celorepublikových tržbách se průmysl kraje podílel více než 11 %. Počet pracovníků v průmyslu postupně klesal až na necelých 50 tisíc v roce 2013, k opětovnému nárůstu došlo v roce 2014, a to 1,7 %, tj. o 846 osob. Průměrná mzda pracovníků v průmyslu rostla po celé posuzované období (v době ekonomického poklesu to bylo v důsledku snižování počtu zaměstnanců).

Graf 3.14 Vývoj hlavních ukazatelů průmyslu v Ústeckém kraji

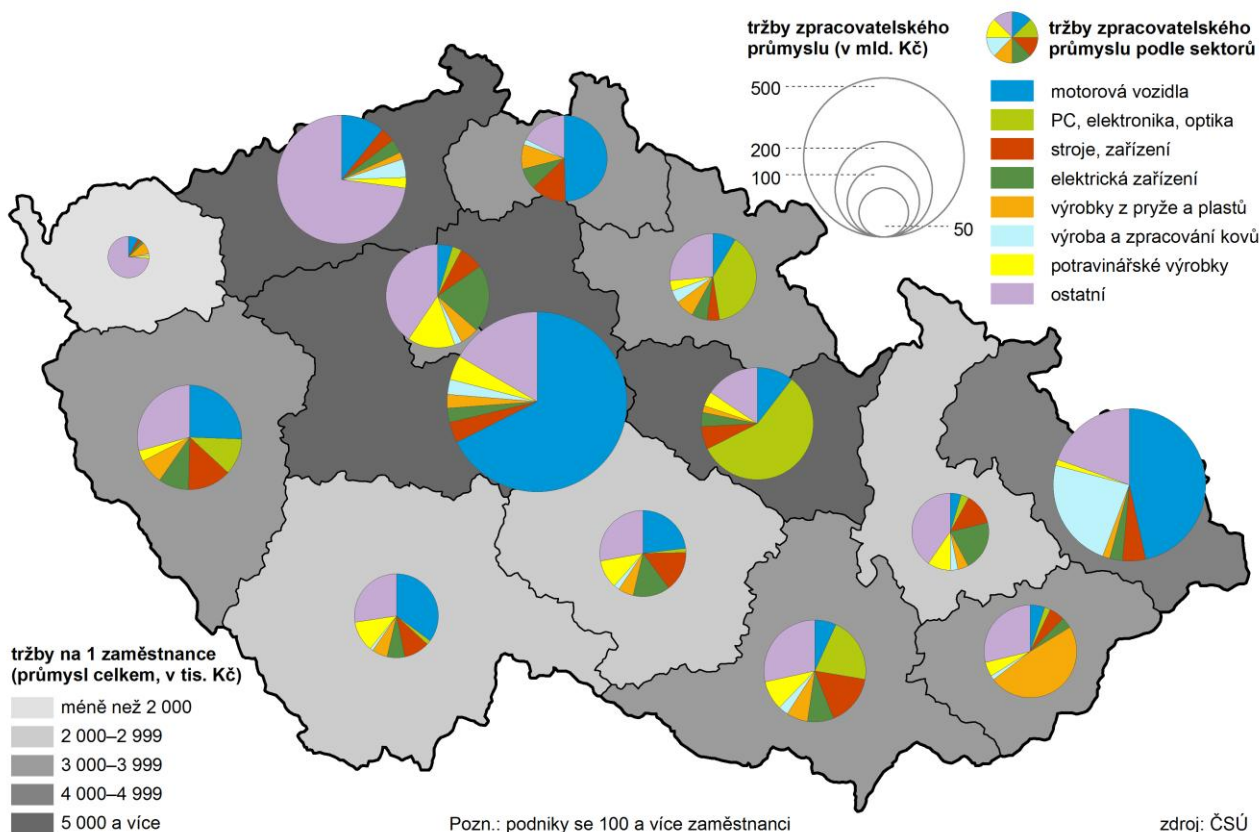
*) v podnicích se 100 a více zaměstnanci se sídlem v Ústeckém kraji

Nejvyšší produktivita práce mezi kraji již pátým rokem.

Rekordní úrovně (7 162 tis. Kč) dosáhla v roce 2014 v kraji **produktivita práce**¹⁰ a byla již pátým rokem nejvyšší mezi kraji. Průměr ČR pak překročila o 2,9 mil. Kč, o více než 70 %. V porovnání s rokem 2013 se produktivita práce v kraji zvýšila o 470,3 tis. Kč (o 7 %). Proti výchozímu roku 2009 vzrostla produktivita práce v kraji o dvě třetiny (66,2 %), při zvýšení tržeb o 49,6 % a poklesu počtu zaměstnanců o 10 %.

¹⁰ Tržby (bez DPH) z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (běžné ceny) na zaměstnance v tis. Kč

Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v krajích v roce 2014

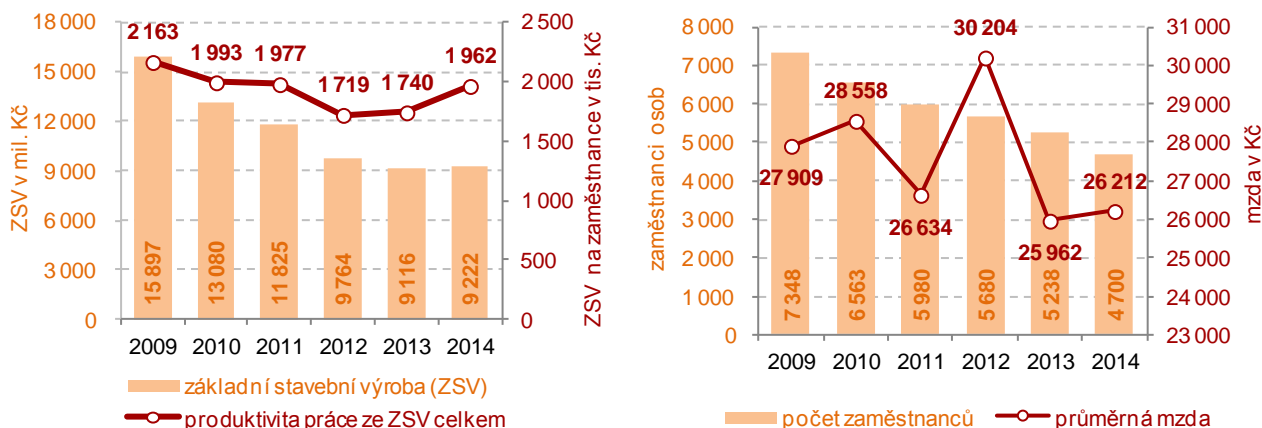

Stavebnictví

V roce 2014 růst ZSV i produktivity práce, pokles zaměstnanců pokračoval.

Základní stavební výroba (ZSV) v podnicích se sídlem v Ústeckém kraji (s 50 a více zaměstnanci) zaznamenala v roce 2014 po letech poklesu meziroční nárůst o 1,2 %, přesto celkový objem ve výši 9,2 mld. Kč dosáhl jen necelých 60 % úrovně roku 2009. Ústecký kraj byl jedním z osmi krajů, kde k meziročnímu nárůstu ZSV došlo. Vyšší objem základní stavební výroby v Ústeckém kraji byl výhradně zásluhou nárůstu inženýrského stavitelství - téměř o 21 %, zatímco objem ZSV v pozemním stavitelství meziročně o 13,9 % poklesl. Nadále však ve většině krajů **pokračoval pokles počtu zaměstnanců**, v Ústeckém kraji představoval 538 osob (10,3 %) a byl třetí nejvyšší. **Průměrná mzda** zaměstnanců ve stavebnictví dosáhla v Ústeckém kraji 26 212 Kč a proti úrovni roku 2013 se zvýšila o 251 Kč (o 1 %). K meziročnímu nárůstu mezd došlo u většiny krajů, s výjimkou Moravskoslezského. Meziroční zvýšení v Ústeckém kraji bylo druhé nejnižší. Proti průměru ČR byla mzda v Ústeckém kraji nižší o 3 563 Kč (o 12 %). Proti Hl. městu Praze, kraji s nejvyšší mzdou ve stavebnictví, byla nižší o 9,2 tisíc Kč, tj. o více než čtvrtinu (o 26,1 %). **Produktivita práce** ze ZSV byla v kraji nad celorepublikovým průměrem o 141 tis. Kč (o 7,8 %) a v porovnání s ostatními kraji zaujímala třetí nejvyšší příčku. K meziročnímu nárůstu došlo ve více než polovině krajů. Na jednoho pracovníka ve stavebnictví připadlo v uplynulém roce v Ústeckém kraji 1 962 tis. Kč (b.c.), tj. o 222 tis. Kč (o 12,7 %) více než v roce předchozím.

Graf 3.15 Vybrané ukazatele stavebnictví v Ústeckém kraji

Stavební aktivita v roce 2014 opět poklesla.

Objem stavebních prací v Ústeckém kraji od roku 2010 postupně klesal až do roku 2012 (včetně). V roce 2013 pak došlo k mírnému meziročnímu zlepšení, ale **v roce 2014 se objem stavebních prací opět snížil** o 13,8 %, pro veřejné zadavatele jejich objem poklesl o 31,7 %. Proti roku 2009, kdy stavební práce v tuzemsku dosáhly v kraji největšího objemu (26 129 mil. Kč), byly o 44,6 % nižší, z toho pro veřejné zadavatele téměř o dvě pětiny.

Počet stavebních povolení nejnižší od roku 1994.

V roce 2014 vydaly stavební úřady v Ústeckém kraji nejnižší počet stavebních povolení od roku 1994. Počet **4 581 povolení** byl zároveň nejnižší i v porovnávaném období let 2009 a 2014. Meziročně se počet stavebních povolení snížil o 311 (6,4 %). Pokles zájmu o výstavbu přetrvává kromě Ústeckého kraje i ve všech krajích. Nejvýraznější meziroční snížení počtu vydaných stavebních povolení bylo v Kraji Vysočina. Počet vydaných povolení v celé ČR poklesl o 6,5 %. Ústecký kraj se na republikovém úhrnu podílel 5,8 %.

Graf 3.16 Počet stavebních povolení v Ústeckém kraji

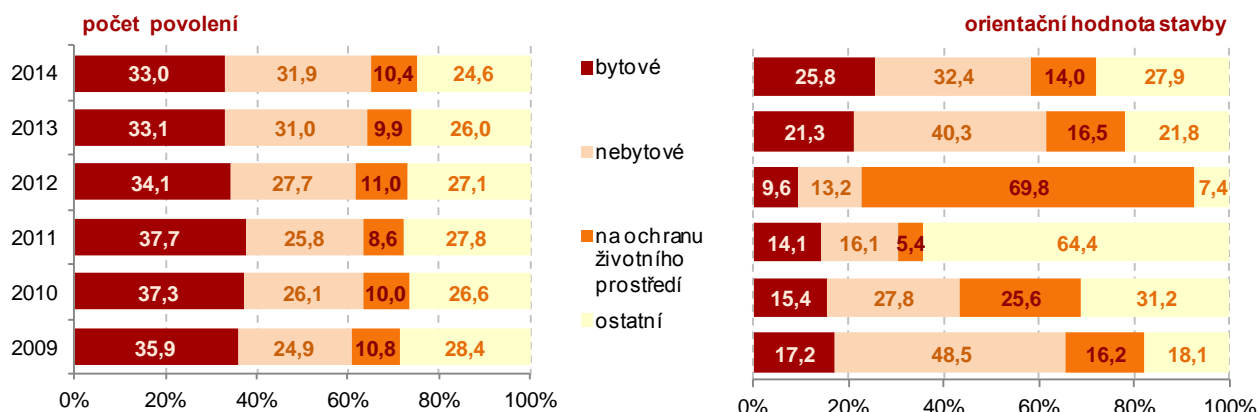

Podíl staveb na ochranu životního prostředí se meziročně snížil.

Nejvyšší podíl investic v kraji, více než 32 % celkové orientační hodnoty vydaných stavebních povolení, bude v budoucnu proinvestován v rámci výstavby **nebytových budov**. Proti roku 2013 se jejich podíl snížil o 8 p.b. Proti průměru ČR byl podíl vyšší o 3,5 p.b. Téměř 26 procentní podíl investic připadl v kraji **na výstavbu bytových budov, na ostatní stavby** to bylo téměř 28 %, jedná se o vodovodní sítě včetně přípojek, komunikace, mosty, kabelizace, billboardy apod. Podíl obou druhů staveb se meziročně zvýšil, u bytových objektů o více než 4 p.b. a u ostatních staveb zhruba o 6 p.b. Podíl staveb na ochranu životního prostředí se v kraji meziročně snížil 2,5 p.b.

Graf 3.17 Vydaná stavebních povolení podle typu výstavby v Ústeckém kraji

Orientační hodnota staveb v kraji se snížila.

Orientační hodnota na jedno stavební povolení vydané v Ústeckém kraji dosáhla v roce 2014 hodnoty 2 642 tis. Kč. Meziročně se hodnota jedné plánované stavby snížila celkem v sedmi krajích, v Ústeckém kraji byla průměrná hodnota jednoho stavebního povolení nižší o 273 tis. Kč (o 9,3 %). Proti průměru ČR je plánovaná hodnota jedné stavby v Ústeckém kraji o 29 tis. Kč nižší.

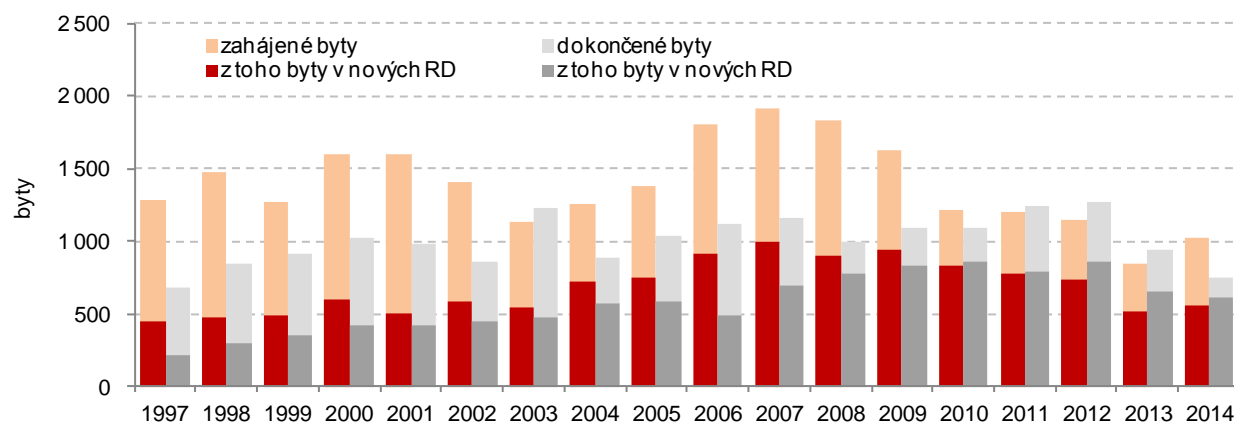
Bytová výstavba

Počet zahájených i dokončených bytů byl v roce 2014 v kraji třetí nejnižší od roku 1996.

Od roku 2007, kdy počet zahájené výstavby bytů, dosáhl nejvyšší hodnoty, klesaly v následujících letech počty nově zahájené výstavby každým rokem až do roku 2013 (včetně). K mírnému zlepšení došlo až v roce 2014, kdy byla v Ústeckém kraji zahájena výstavba celkem 1 019 bytů, v porovnání s rokem 2013 se začalo v kraji stavět o pětinu bytů více (o 173 bytů), v ČR to bylo o více než 10 %. Na celkovém počtu zahájených bytů se v kraji z 69,6 % podílela nová výstavba, zbývajících 30,4 % připadalo na změny již dokončených staveb, při kterých vznikají nové byty. Výstavba bytů zahájená v roce 2014 byla z více než 55 % prováděna v rodinných domech, jednalo se o 562 bytů, téměř čtvrtina (23,8 %) ze zahájené stavby rodinných domů byla uskutečněna v okrese Teplice. V uplynulém roce byla v kraji zahájena výstavba pouze 4 nových bytů v bytových domech, všechny v okrese Ústí nad Labem. Tento počet byl nejnižší v celé republice. Byla zahájena nástavba, přístavba či vestavba 75 bytů v bytových domech a 56 bytů v rodinných domech.

Počet zahájených bytů na tisíc obyvatel Ústeckého kraje dosáhl v roce 2014 hodnoty 1,24 a v mezikrajském srovnání je dlouhodobě nejnižší. Proti republikovému průměru byl nižší o 1,08 bytu.

Graf 3.18 Bytová výstavba v Ústeckém kraji

Počet dokončených bytů nejnižší za porovnávané období.

V roce 2014 bylo v kraji zkolaudováno celkem 743 nových bytů (podíl 3,1 % na republikovém úhrnu 23 954 bytů), oproti předchozímu roku bylo dokončeno o 192 bytů méně, což představuje pokles 20,5 %. Tento negativní vývoj vidíme

téměř ve všech krajích kromě Hl. m. Prahy a krajů Olomouckého a Zlínského. Snížení v Ústeckém kraji bylo druhé nejvyšší po Karlovarském kraji. Počet dokončených bytů meziročně poklesl i v republice jako celku.

Relativní ukazatel - počet dokončených bytů na tisíc obyvatel kraje (0,90) zůstává dlouhodobě nejnižší v porovnání s ostatními kraji a pod republikovým průměrem byl o 1,38 bytu.

...převaha dokončených bytů v rodinných domech....

Ve struktuře dokončených bytů **převažovaly** téměř ve všech krajích **byty v rodinných domech**, s výjimkou Hlavního města Prahy. V Ústeckém kraji představoval v roce 2014 podíl nových bytů v rodinných domech 81,6 % a byl druhý nejvyšší po Středočeském kraji. Celkem bylo v rodinných domech dokončeno 606 bytů a jejich počet meziročně poklesl o 41 bytů (o 6,3 %). Nejvýraznější meziroční pokles (-92,8 %) v porovnání s rokem 2013 jsme v Ústeckém kraji zaznamenali u bytových domů, kde bylo zkolaudováno pouhých 10 nových bytů proti 138 v předchozím roce. Realizovány byly na okresech Teplice (6 bytů) a Ústí nad Labem (4 byty).

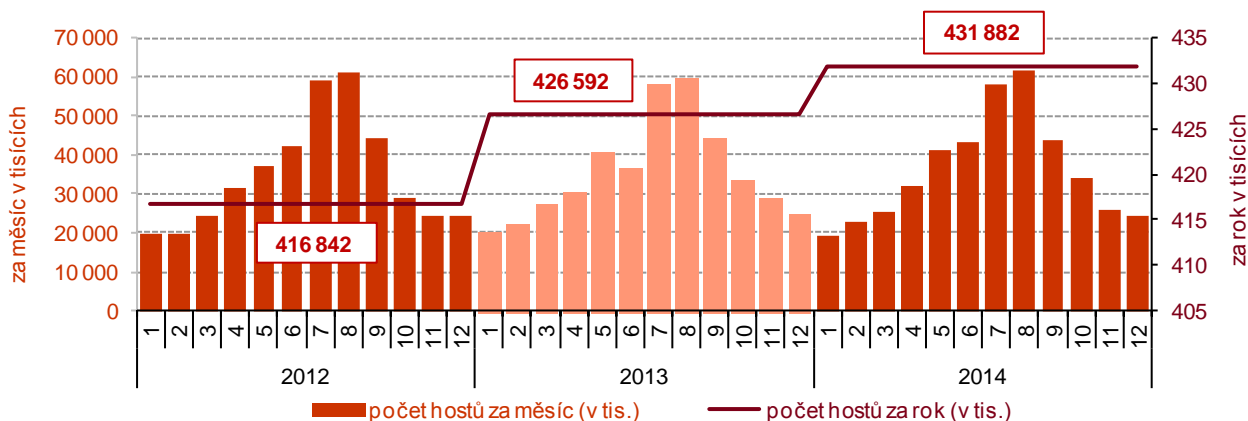
Cestovní ruch
Revize dat...

Na základě výsledků projektu Ministerstva pro místní rozvoj "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" byl aktualizován Registr hromadných ubytovacích zařízení ČSÚ a došlo k revizi dat o kapacitách i návštěvnosti za referenční roky 2012 a 2013; z toho důvodu nejsou údaje před rokem 2012 srovnatelné.

...více hostů

Výsledky v cestovním ruchu za rok 2014 v porovnání s předchozím rokem vyznívají pro Ústecký kraj pozitivně. Za uplynulý rok navštívilo Ústecký kraj celkem **431 882 hostů**, což znamenalo **nárůst** proti roku 2013 o **1,2 %**. Do kraje přicestovalo 148 749 cizinců, tj. o 1,0 % více než v předchozím roce a 283 133 domácích hostů (nárůst 1,3 %).

Graf 3.19 Počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních Ústeckého kraje

...více přenocování.

Počet přenocování v Ústeckém kraji byl ve srovnání s rokem 2013 **vyšší**, celkově o **1,7 %** a bylo to zásluhou jak domácích, tak zahraničních hostů. U zahraničních návštěvníků došlo k navýšení o 0,1 %, u domácí klientely se počet přenocování v kraji meziročně zvýšil o 0,7 %.

Nejdéle v kraji pobývali návštěvníci z Ruska.

Průměrná doba pobytu návštěvníků Ústeckého kraje činila v roce 2014 3,7 noci. Domácí hosté strávili ve sledovaných ubytovacích zařízeních v kraji v průměru 3,7 noci a zahraniční návštěvníci v průměru 3,9 noci. Nejdéle v kraji v průměru pobývali hosté z Ruska (7 noci), hosté z Japonska (5,2 noci) a dále hosté ze Španělska a USA (shodně 3,6 noci).